

Lausunto

14.09.2023

Asia: VN/20569/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi lastensuojelulain ja varhaiskasvatuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi lastensuojelulain ja varhaiskasvatuslain muuttamisesta

asia: VN/20569/2023

Hallituksen esityksessä lastensuojelulain ja varhaiskasvatuslain muuttamisesta esitetään lastensuojelun jälkihuollon ikärajan laskemista 25 ikävuodesta 23 ikävuoteen. Tämän lisäksi esitetään joitakin teknisluontoisia muutoksia ja tarkennuksia varhaiskasvatuksen järjestämismääräysten osalta sekä kuntien välisestä kustannustenjaosta silloin, kun lapsen varhaiskasvatus järjestetään muualla kuin lapsen kotikunnassa.

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry pitää hyvänä lastensuojelun jälkihuollon palvelujen laadun kehittämistä sekä pyrkimystä paremman alueellisen tasa-arvon saavuttamiseksi. Esitystä jälkihuollon ikärajan laskemista 25 ikävuodesta 23 ikävuoteen emme kannata ja se ei välttämättä tuo julkiselle taloudelle kustannussäästöjä. Ikärajan laskulle ei ole kustannusvaikutusarvioita ja yhdessä muiden sosiaaliturvaan kohdistuvien heikennysten kanssa tämä voi johtaa joidenkin nuorten kohdalla vakavaan syrjäytymiskiarteeseen. Mikäli näin tapahtuu, niin ikärajan laskulla saatavat säästöt tulevat muuttamaan merkittävästi kalliimmiksi korjaaviksi kustannuksiksi.

Jälkihuollon piirissä olevat 22-25-vuotiaat hakevat vielä suuntaa elämässä ja silloin heille kaikki tarvittava tuki on tarpeen. Nuorisolain mukaan nuoria ovat kaikki alle 29-vuotiaat ja myös YK määrittelee nuoriksi kaikki 15-24-vuotiaat.

Esityksessä todetaan että: ”tietoa 23–24-vuotiaiden lastensuojelun jälkihuollossa olevien nuorten saamasta toimeentulotuesta tai asumistuesta ei ole saatavilla. Tieto nuorten jälkihuollosta ei välity automaattisesti Kelaan eli se voidaan saada henkilöltä itseltään tai muista yhteyksistä. Jos tieto

saadaan, niin se kirjataan asiakkaan tietoihin, mutta sellaiseen osioon, josta ei kerry rekisteritietoa.” Lakiesityksen vaikutusarviot ovat tekemättä ja esitys ikärajan laskemisesta on vain päätetty toteuttaa. Näin toteutettavan lainsäädännön laatu ja todelliset vaikutukset jätetään käytännössä vain arvailujen varaan ja se ei ainakaan nosta näin syntyneiden lakien laatua ja tuskin myöskään lakien toivottavia vaikutuksia eli kustannussäästöjä.

Varhaiskasvatustalain 60 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jonka mukaan lapsen lastensuojelulain 16 b §:n 1 momentissa tarkoitettun avohuollon tukitoimena tai sijaishuoltoon sijoitetun taikka jälkihuollossa olevan lapsen kotikunta on velvollinen maksamaan varhaiskasvatusta järjestävälle lapsen sijoituspaikan sijaintikunnalle ja jälkihuollossa olevan lapsen asuinkunnalle lapsen varhaiskasvatuksesta aiheutuneita kustannuksia vastaavan korvauksen, josta on vähennetty perheeltä saatu varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) mukainen asiakasmaksu. Esityksessä perustellaan korvaussäätelyn tarvetta, koska vain lapsen kotikunta saa lapsesta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaisen peruspalvelujen valtionosuuden. Sijoitustilanteissa lapsen kotikunta ei kotikuntalain 3 §:n 2-kohdan mukaan myöskään muutu. Tämä esitetty linjaus on mielestämme kannatettava ja se selkeyttää nyt vallitsevaa tilannetta, missä kuntien ja hyvinvointialueiden välisessä kustannustenjaossa on ollut epäselvyyttä.

SuPer ry

Salo Jussi
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry